

Kázeň z ev. večerných Služieb Božích v Bratislave (NK), utorok po 3. NE po Veľkej noci, ES: 146, 334, 411, A 32. čít. texty: Židom 11, 32-34; Sudcov 13, 1-5 . 24-25

téma: **Posúvanie hranice dobra a zla**

Sudcov 16, 4 - 5 . 16 - 31: „⁴Potom sa v údolí Sórék **zalúbil do ženy menom Delíla.**

⁵**Prišli k nej filistínske kniežatá a povedali jej: Zváb ho** a dozved' sa, v čom je jeho veľká sila a čím by sme ho mohli premôcť, zviazať a zdolať ho; **každý z nás ti dá tisícsto šekelov striebra.**“ (1 šekel = 11, 5 - 12, 2 gramov)

„¹⁶Kedže ho celý čas **unúvala svojimi rečami a sužovala ho, zmalomyselnel až na smrť,**

¹⁷**otvoril jej celé srdce a povedal:** Britva sa mi ešte nedotkla hlavy, lebo som Božím zasvätencom od života matky. Keby ma ostrihali, stratila by sa mi sila, oslabil by som a bol by som ako všetci ostatní ľudia. ¹⁸Ked' Delíla videla, že jej odhalil celé srdce, dala zavolať filistínske kniežatá a povedala im: Tentoraz podte, lebo **mi odhalil celé svoje srdce.** A filistínske kniežatá prišli k nej a doniesli so sebou aj striebro. ¹⁹Ona ho uspala vo svojom lone a zavolala človeka, ktorý mu ostrihal sedem pramienkov hlavy. Samson začal slabnúť a sila ho opustila. ²⁰Vtom zvolala: Filištínci idú na teba, Samson! Ked' sa prebudil zo spánku, pomyslel si: Vyviaznem z

toho ako dosiaľ, strasiem sa ich. Ešte totiž nevedel, že Hospodin odstúpil od neho.

²¹Filištínci ho chytili, **vypichli mu oči** a odviedli ho do Gazy. Tam ho sputnali okovami a vo väzení musel mlieť zrnú. ²²Potom, po ostrihaní, začali mu rásť vlasy na hlave.

²³Raz sa zhromaždili filistínske kniežatá, aby priniesli veľkú obeť svojmu bohu Dágónovi a aby sa **oddali radovánkam.** ²⁴Ked' ho ľud videl, chválil svojho boha a hovoril: Náš boh nám vydal do rúk nášho nepriateľa Samsona, ktorý pustošil našu krajinu a pobil mnoho našich ľudí. ²⁵Ked' boli v dobrej nálade, povedali: Zavolajte Samsona, **nech nás zabáva.** Zavolali Samsona z väzenia a musel ich zabávať. Potom ho postavili medzi stĺpy.

²⁶Tu Samson povedal chlapcovi, ktorý ho držal za ruku: Nechaj ma, nech ohmatám stĺpy, na ktorých spočíva dom, a oprel sa o ne. ²⁷Dom bol plný mužov a žien, ktorí sa prizerali Samsonovej hre - aj všetky filistínske kniežatá boli tam, a na streche bolo okolo tritisíc mužov a žien. ²⁸Vtedy Samson volal k Hospodinovi: **Ó, Hospodine, Pane! Spomeň si na mňa a posilni ma** len tentoraz, nech sa aspoň vypomstím Filištíncom za jedno z mojich dvoch očí. ²⁹Nato Samson objal oba prostredné stĺpy,

na ktorých dom stál, jeden pravou a druhý ľavou rukou, a zaprel sa do nich. ³⁰Pomyslel si: Nech zomriem aj ja s Filištíncami! Navalil sa celou silou a dom spadol na kniežatá i na všetok ľud, čo bol v ňom, takže mŕtvych, ktorých usmrtil svojou smrťou, bolo viac ako tých, ktorých usmrtil za svojho života. ³¹Nato prišli jeho bratia i všetci príbuzní, zdvihli ho, odniesli a pochovali medzi Coreou a Eštáólom v hrobe jeho otca Mánóacha. On spravoval Izrael dvadsať rokov.“

Milí bratia a milé sestry!

Na príbeh o **Samsonovi** sa dá nazerať z viacerých zorných uhlov. Napr. ako na človeka, ktorý v značnej miere **premárnil darovaný potenciál**.

Sú ľudia pozoruhodní tým, čím sa stali. No sú aj takí, ktorí sú pozoruhodní tým, čím sa mohli stať. Mali veľké predpoklady, no nezúročili ich tak, ako mohli. Samson patrí medzi nich.

Narodil sa ako **syn zaslúbenia**. Jeho mama bola podobne ako biblické ženy Sára, Rebeka, Ráchel, Anna či Alžbeta neplodná. Podobne ako Izák, Jákob, Samuel, Ján Krstiteľ – aj Samson sa narodil ako syn zaslúbenia.

Prichádza na scénu **v čase najdlhšieho útlaku Božieho ľudu**, akému dovtedy čelil. Izrael sužovali **40 rokov Filištínci**, úhlavní nepriatelia Izraelcov. Ich neustále ohrozovanie Božieho ľudu pripomína moc nepriateľského sveta, ktorý svojimi výpadmi neprestáva dotierať na spoločenstvo cirkvi.

Bezdetnosť Manóacha a jeho manželky tvoria pozadie Božieho divu. **Hospodin dáva to, čo ľudia nemôžu dať.** Nielen protivníci útočia, ale **neustávajú ani Božie spasiteľné zásahy**. Práve toto je zorný uhol, z ktorého môžeme posolstvu Samsonovho života najlepšie porozumieť. **Na Samsonovom príbehu** totiž **Písmo ukazuje nielen krehkosť ľudskej povahy, ale aj slávu nepremožiteľnej Božej vernosti**. „Ak sa Bohu spreneverujeme, On zostáva verný“ (2Tim 2, 13).

Samson bol Božím zasvätencom. Mal vyslobodzovať Boží ľud z rúk nepriateľov. Nie každý človek má takéto poslanie v Božom ľude. No **každý máme od Boha svoje určenie a svoju úlohu: Byť svätým Bohu - nie v zmysle bezhriešnym, ale žiť na Božiu česť, stáť v Jeho službe.**

Pre zasvätencov mala byť charakteristickou črtou **triezvosť**. Služba Bohu vyžaduje pozornosť celej mysle, ktorá nie je nalomená **nijakým opojným nápojom**. Ďalšie znaky zasvätenca: zdržiavanie sa nábožensky nečistých jedál (čo bola prevencia pred kultickým spoločenstvom s pohanmi). Podobne voľný rast vlasov mal brániť úpravám vlasov, aké sa praktizovali v bohoslužobnom živote pohanských národov (napr. egyptskí kňazi si holili hlavy).

Samson mal veľké obdarovanie od Boha, **zdaľ sa byť nepremožiteľný zvonku. Veľmi ľahko bol premožený zvnútra**. Porušoval svoj sľub daný Bohu a Božie zákony. Bol beznádejný slaboch pred ženami. Ovládala ho zmyselnosť. **Zveroval sa - otvoril svoje srdce nesprávnym ľuďom. Svoje dary - schopnosti od Boha používal nemúdro.**

Prekladatelia Bible Kralické v poznámkach k prekladu píšú: „*Ne v tech dlouhých vlasech, ani v jeho nazirejství záležela síla jeho, ale na daru z milosti Boží, kteréž ne k jinému, než k ochraňování lidu Božího před nepřáteli užívati měl; čehož znamením a svědectvím nějakým měl-li tu*

kštici, náleželo jemu i stím tajemstvím na harc nevyjíždeti, ale draze sobě vážit, a ne před svině, své chlipné žádosti, i té nevěstky, perly metati, ani svaté věci psům jedovatým těm Filistýnským) dávati ku poškvřňování.“

Samson neustále posúval hranice hriechu. Chodieval tam, kam by Boží človek nemal ísť. Otváral svoje srdce nesprávnym ľuďom. Dal sa viesť očami, nie vierou. Práve o oči potom prišiel - a, paradoxne, **ako nevidomý videl viac a lepšie.**

V spomínanom je jeho život aktuálny - podobný duchovnej nevnímavosti mnohých ľudí súčasnej doby.

V závere jeho života bola však opäť úžasne vyjavená Božia moc.

Výzva: „*Nech nás zabáva*“ (16, 25 - v pôvodine SZ súvisí so sexom). **Aj keď bol Samson ponížený, v úbohej situácii, Boh na neho nezabudol a neodvrhol ho.**

Boh počuje volanie z hlbokosti Ž 130, ES č. 334). Na dne svojej biedy Samson spoznal, že nie v jeho sile, ale v Božej moci je spása a nádej. V poslednom vypätí síl sa udial Boží súd. Samson je sudcom -

vysloboditeľom Izraela. Na nový začiatok nie je nikdy neskoro.

V R 15, 4 čítame: „*Lebo čokoľvek bolo napísané nám na poučenie, bolo napísané, aby sme skrze trpezlivosť a skrze útechu Písem mali nádej.*“

Samson je nám výstrahou: **Nezahrávať sa s hriechom a neposúvať hranice dobra a zla.**

Vo svojom troskotaní Samson ukazuje k Tomu, ktorý mal prísť, a ktorý bol bez hriechu verným sudcom svojho ľudu - na Ježiša. V Jeho smrti majú mnohí život. Kto vierou prijíma Ježišovu obeť za svoje hriechy, má večný život.

Keď som bol gymnazista, v skokoch na lyžiach hviezdil „lietajúci Fín“. Volal sa **Matti Nykänen** (1963 - 2019). Na zimných olympijských hrách vyhral 4 zlaté a 1 striebornú medailu. Na MS 15 medailí, z toho 6 zlatých!

Po ukončení športovej kariéry sa z hrdinu a miláčika národa stala národná hanba. Nykänen prepadol alkoholu. Bol 5x ženatý, viac x skončil vo väzení. Na Štedrý deň r. 2009 napadol opitý Nykänen manželku, porezal ju nožom a škrtil. Znovu ho zatkli.

Medaily ponúkal za 100-tisíc mariek. Nakoniec mu za ne stačilo 100 (nie stotisíc - ale sto...). **Mal talent od Boha, no pripravil sa o všetko, čo dosiahol...**

Najdôležitejšie zápasy nie sú tie športové. Náš najdôležitejší zápas je život. Zažívame v ňom aj prehry, pády, sklamania. Preto **je podstatné, aby nás držala Kristova milosť, aby sme nebudovali na sebe, ale na Bohu. Na Ježišovi Kristovi. Jeho ranami sa nám dostalo uzdravenia, v Jeho smrti má večný život každý, kto verí v Neho.** Amen.

S použitím viacerých prameňov: Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár